

KROK KE STANDARDIZACI PRO 21. STOLETÍ – ... nejen slovy!
TOWARDS STANDARDIZATION IN THE 21ST CENTURY – ... through deeds – not just words!
Úvodem (shrnutí Výroční zprávy za rok 2021)

Kabinet pro standardizaci, o.p.s. byl založen Sdružením českých spotřebitelů (SČS) v roce 2009. Je obecně prospěšnou společností, která poskytuje služby s mandátem zahrnujícím ovlivňování standardizačních prací z hlediska zájmů českých spotřebitelů, s důrazem na kvalitu i bezpečnost výrobků a služeb.

Kabinet se dále soustřeďuje na komunikaci se zainteresovanými stranami, a také na vzdělávání a osvětu, s cílem posilování používání technických norem v našem běžném životě.

Hlavní činnosti roku 2021 se týkaly podpory používání EN pro bezpečný provoz dětských hřišť (národní konference, vytváření pravidel praxe pro bezpečný provoz), spotřebitelské osvěty ohledně chytrého měření energií, či zviditelnění dezinformačních praktik v oblasti potravin a výživy (hoaxy).

Na evropském poli, zejména v rámci našeho působení v ANEC, se naše snažení týkalo zejména normalizace v oblasti domácích spotřebičů a bezpečnosti výrobků pro děti.

Zdroje na aktivity Kabinetu přinesly poplatky za licence k používání značky pro bezpečný provoz dětských hřišť, podpora projektů z Rady kvality ČR, zakázky od České agentury pro standardizaci a od SČS.

Kabinet, věříme, svým úsilím a realizovanými výstupy přispívá ke zviditelnění důležitosti technických norem a také k jejich využívání co nejvíce ve prospěch spotřebitelů a k fungování korektního trhu obecně.

V roce 2022 se Kabinet bude snažit dále rozvíjet aktivity k naplnění svého statutárního mandátu. Specifickým tématem by měla být mj. problematika univerzálních nabíječek pro mobilní zařízení.

Ing. Libor Dupal, ředitel společnosti

Summary of the 2021 Annual Report

The Cabinet for Standardization was founded by the Czech Consumer Association in 2009. It is a public service company; with a statutory mandate focused on influencing standardization processes in matters of prime importance for Czech consumers, with emphasis on quality and safety of products and services.

The Cabinet further focuses on communicating with relevant stakeholders and also on educational programmes, as well as on raising public awareness, aiming to support and strengthen the use of standards in our daily lives.

The main activities in 2021 supported and promoted the use of ENs related to the safe operation of child playgrounds (national conference, drafting a guide of best practices), including raising consumer awareness of smart measuring of energies, and highlighting disinformation practices in foodstuffs and nutrition (hoaxes).

In the EU context, particularly within our involvement in ANEC, we concentrated on standardization of household appliances and safety of products for children.

The Cabinet's financial resources were provided for by the fees from licenses certifying safe playgrounds, project funding from the Czech Quality Council, as well as several orders from the Czech Agency for Standardization and from the SČS.

Thanks to its efforts and project outputs, the Cabinet is helping to highlight the importance of standards and in particular their benefits for consumers, and for the fair market in general.

In 2022, the Cabinet will continue its mission, as stipulated in its status. One of the key topics for 2022 should be *inter alia* the issue of universal (uniform) chargers for mobile devices.

Libor Dupal, Statutory Director

1. Identifikační údaje

V r. 2009 založilo Sdružení českých spotřebitelů (SČS) Kabinet pro standardizaci, obecně prospěšnou společnost (dále též „společnost“ anebo „Kabinet“). Jeho cílem je zvyšovat účinnost zapojení spotřebitelů do technické normalizace (dále též standardizace).

N á z e v	KABINET PRO STANDARDIZACI, o .p .s . (KaStan)
Organizační forma	Obecně prospěšná společnost, založená dle ustanovení §4 zákona č. 248/1995 Sb.
Adresa sídla	Pod Altánem 99/103, 100 00 Praha 10
Webová stránka	www.top-normy.cz
Identifikační číslo/ DIČ	289 84 072 / CZ28984072
Zapsání do rejstříku o. p. s.	Městský soud v Praze, F 120030 / 2009, oddíl O, složka 696, z 24. 11. 2009

Statutární orgán

Jméno	Funkce
Ing. Libor Dupal	Ředitel společnosti

Správní rada

Správní rada		Dozorčí rada	
Jméno	Funkce	Jméno	Funkce
Ing. Irena Michalová	člen správní rady	Lenka Bergmannová	předsedkyně dozorčí rady
Ing. Jiří Molák	předseda správní rady	Ing. Ladislav Polák	člen dozorčí rady
Ing. David Šmejkal	člen správní rady	Ing. Jaroslav Prachař	člen dozorčí rady

„Podstatou a naplňováním ZAPOJENÍ SPOTŘEBITELŮ DO STANDARDIZACE je prosazování a zohledňování zájmů spotřebitelů při vlastní tvorbě technických norem a předpisů, i účinná podpora co nejširšího používání technických norem všemi účastníky trhu. Zdůrazňujeme provázanost technických norem na právní technické předpisy a na další nástroje infrastruktury kvality ve vztahu k posilování korektního fungování trhu (posuzování shody, akreditace, metrologie, dozor nad trhem),“ vysvětluje Libor Dupal, ředitel společnosti, a dodává: „Bez rozumné podpory společnosti – ze soukromých i veřejných zdrojů, nelze účinného zapojení spotřebitelů do standardizace běžně dosáhnout. Nedostatek takové podpory je pak ke škodě všech účastníků trhu“.

2. Vize a poslání

- Kabinet plní obecně prospěšné činnosti a poskytuje obecně prospěšné služby s MANDÁTEM, který zahrnuje
 - ovlivňování standardizačních prací z hlediska prosazování zájmů českých spotřebitelů na národní, evropské a globální úrovni,
 - komunikaci s národními i regionálními úřady a institucemi a se zástupci podnikatelské sféry, např. z oblasti malého a středního podnikání, s cílem podporovat rozvoj čistého podnikatelského prostředí ohleduplného vůči zájmům spotřebitelů,
 - působení v oblasti vzdělávání, osvěty, vydavatelsko-nakladatelských činností a poradenství ve vztahu k jednotlivým oblastem standardizace.

3. Činnost společnosti v roce 2021

• Naplňování koncepce českých spotřebitelů pro standardizaci

- Východiskem pro systematické působení společnosti byla v minulých pěti letech Koncepce pro zapojení českých spotřebitelů do technické normalizace 2017-21, prezentovaná mottem **KROK KE STANDARDIZACI PRO 21. STOLETÍ – ... nejen slovy!** (též krátce Koncepce 21; viz též sumarizující publikace vydaná i v tištěné verzi¹).

- Rok 2021 byl posledním, v němž měla společnost možnost Koncepci 21 naplňovat. Již několik let bylo ale zřejmé, že ambice v ní formulované (v částech spotřebitelská vize, strategické cíle a v souborech konkrétních opatření, krátkodobých i víceletých) z důvodu nedostatku finančních zdrojů nebude lze naplnit. Po několik let společnost působí jen s velmi omezeným personálním a technickým zázemím, a proto v omezeném rozsahu činností. V několikaletém srovnání byl nakonec rok 2021 rokem z těch lepších. Mají

• Zapojení spotřebitelů do standardizace

- Pro naplňování Koncepce 21 je pro národní úroveň zásadní **zapojení expertů zastupujících spotřebitele do technických normalizačních komisí** při České agentuře pro standardizaci (ČAS). Příklady aktivní účasti: TNK 21, 26, 33 aj (elektro, plynová zařízení aj. – M. Živcová), 137 (výrobky pro děti – L. Dupal), 142, 144 (výbušniny, resp. nanotechnologie – L. Dupal), 150 (nábytek (B. Fořtová), 151 (potraviny – I. Michalová). Spolupracujeme s některými centry TN. Konkrétní témata spolupráce se týkala normalizace domácích spotřebičů, dětských hřišť, jedlých hub, ale také posuzování shody a akreditace, aj.

- Zástupci Kabinetu a jeho zakladatele SČS jsou dále zapojeni v dalších **pracovních a poradních skupinách**, které mají mj. i vztah ke standardizaci (MPO/ÚNMZ, MZe, ČIA, Rada kvality ČR aj.)². Zejména připomeneme zastoupení v Normalizačním výboru a v Elektrotechnickém normalizačním výboru při ČAS.

- Důležitou podporou, finanční i motivační, se pro společnost staly **dvě zakázky z ČASu**, které podpořily konkrétní aktivity ohledně používání norem a zapojení Kabinetu a spotřebitelů obecně do procesů standardizace.

- o Úkol **Koordinace zapojení českých spotřebitelů v ISO COPOLCO pro rok 2021** zahrnoval v zadání několik aktivit, např. zajištění funkce struktur pro koordinaci zapojení spotřebitelů v oblasti ISO COPOLCO, přípravu a organizaci zasedání; vyhodnocení priorit ISO COPOLCO; rozklady Strategie ISO 30 a dalších koncepčních dokumentů; zviditelnění (návrh příspěvku do newsletters ISO COPOLCO, webové výstupy); soupis a rešerše dokumentů ISO a CEN/CENELEC významných pro spotřebitele.

- o Druhý úkol - **Pravidla praxe pro provoz veřejných zařízení pro děti a mládež – 1. etapa**, zahrnoval zpracování textu dle metodiky Hospodářské komory ČR pro registrovaná Pravidla praxe, projednání v 1. kole, zohlednění připomínek z 1. kola aj. Tento úkol by měl být završen druhou etapou na základě objednávky v r. 2022 (v přípravě).

- Kabinet systematicky se věnuje tématu **bezpečnosti dětských hřišť**. V roce 2021 byla Radou kvality ČR podpořena organizace Národní konference, která navazovala na loňský projekt zpracování studie a vydání publikace Desatero bezpečnosti provozu dětských hřišť.

- Zejména ale společnost vykonává funkci správce značky kvality přijaté do Národního programu Česká kvalita „Hřiště-sportoviště-tělocvična – Ověřený provoz“. Letos byl vydán elektronický občasník s řadou aktuálních informací pro provozovatele veřejných zařízení a byly uděleny dvě nové licence na používání této značky kvality. Jedna – za skate-park ve vlastnictví a správě Města Teplice – byla

¹ <http://www.top-normy.cz/temata-normalizace/01-politiky-procesy-plany/a-nase-koncepce.php>

² <https://www.top-normy.cz/temata-normalizace/01-politiky-procesy-plany/koncepce-ngo.php>

předána v listopadu na slavnostním Dni s Českou kvalitou na MPO. Všechny informace jsou vystaveny na webu www.overenehriste.cz.

- Zajímavým, novým tématem pro společnost pro rok 2021 bylo spotřebitelské zviditelnění tématu chytrých měřidel energií. Byla k tomu zpracována studie a vydána publikace. I v elektronickém formátu jsou dostupné prostřednictvím webových adres www.top-normy.cz, resp. www.konzument.cz.
- Důležitou podporou aktivit společnosti byly objednávky ze strany Sdružení českých spotřebitelů na realizaci či spolu-realizaci několika témat v oblasti potravin. Jednalo se o studii a publikaci k podpoře orientace spotřebitelů v kvalitě potravin při výběru při nákupu, anebo průvodce světem hoaxů a mystifikací ohledně potravin a výživy.

• Šíření informací

- Zásadní význam pro šíření informací mají elektronické nástroje. Kabinet udržuje a rozvíjí specificky orientované stránky pro oblast zapojení spotřebitelů do standardizace – www.top-normy.cz.
- Pro komunikaci s technickou veřejností je na webových stránkách otevřena sekce Normalizace a standardizace – dotazy a podněty³. Prostřednictvím automatizovaného formuláře se mohou zájemci na nás obrátit se svým dotazem, podnětem, či i stížností ve vztahu k technickým normám ohledně jejich vývoje, obsahu, používání atd.

• Mezinárodní aspekty zapojení spotřebitelů do standardizace

Odborné zázemí vytvořené Kabinetem v předcházejících letech umožnilo udržovat přeshraniční spolupráci i ve složité době drastického omezení cestování a rozvíjení osobních kontaktů. Nesmírně se posílila komunikace on-line prostředky.

- o Ředitel společnosti je členem ANEC (Hlas evropských spotřebitelů ve standardizaci). Zastupuje zde české spotřebitele, nominovalo ho SČS prostřednictvím Spotřebitelského poradního výboru při MPO. Průběžná spolupráce s ANEC zahrnuje desítky konkrétních položek při přípravě stanovisek a připomínek. Zástupci SČS/Kabinetu jsou aktivně zapojeni do práce několika pracovních skupin ANEC. Ředitel společnosti je navíc členem Řídicího výboru (ANEC Steering Committee).
- o Koordinace českých spotřebitelů ve vztahu k ISO COPOLCO (Výbor pro spotřebitelskou politiku v ISO) je již zmíněna výše. Zástupce Kabinetu působí v několika v mezinárodních pracovních skupinách ISO COPOLCO (bezpečnost výrobků, služby, světový trh ad.) s delegací z ANEC. ČAS pověřil zástupce společnosti nominací do jedné pracovní skupiny (zapojení spotřebitelů do standardizace).
- o Kabinet byl průběžně zapojen do práce některých pracovních skupin ISO se statutem TC, PC apod., aktuálně ve vztahu k tématům zranitelní spotřebitelé, ochrana spotřebitele - soukromí v návrzích spotřebních výrobků a služeb, sdílená ekonomika či směrnice pro vyšetřování případů úrazů spotřebitelů. Tato činnost není národním normalizačním orgánem honorována.

• Vize pro rok 2022

- Cílem společnosti je udržení finanční stability, se snahou o zvyšování zdrojů k posilování koordinační i odborné práce Kabinetu, jako hlavního nevládního subjektu pro podporu zapojení spotřebitelů do standardizace v ČR.
- Nosnými tématy pro rok 2022 je předběžně spotřebitelské zviditelnění nového vývoje s podporou technických norem se zaváděním univerzálních nabíječek pro mobilní telefony a jiná přenosná zařízení, významu norem pro kvalitu a bezpečnost služeb obecně a turizmu jako konkrétního příkladu a konečně praktické role technických norem a dalších nástrojů infrastruktury kvality pro seniory a osoby se zdravotním postižením.

4. Partnerství, personální zajištění

- Programový výbor Kabinetu napomáhá vytvářet a definovat priority společnosti. Je stálým odborným poradním orgánem statutárního orgánu. Je tvořen zástupci vybraných partnerů společnosti, což jsou zástupci spotřebitelů, České agentury pro standardizaci, Českého institutu pro akreditaci, České společnosti pro technickou normalizaci, Eurolab.cz, organizací osob se zdravotním postižením a dalších zainteresovaných stran. Výbor je zároveň platformou pro působení pracovní skupiny pro národní koordinaci ISO COPOLCO. V roce 2021 se konalo jedno (fyzické) zasedání programového výboru. Komunikace probíhala běžně on-line cestami.

³ <http://www.top-normy.cz/uvodni-stranka/dotazy-podnety.php>

- SČS – zakladatel Kabinetu má z minulosti sjednáno několik partnerských dohod o spolupráci, v nichž je stranami Kabinet akceptován jako koordinační centrum pro zapojení společenských stran do standardizace. Těmito partnery jsou např. Národní rada pro osoby se zdravotním postižením, Nezávislá asociace nevidomých a slabozrakých, Svaz důchodců ČR či Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR. Tyto vztahy jsou důležitým východiskem pro vývoj zapojování spotřebitelů a dalších zainteresovaných stran a skupin do standardizace. Stěžejní je pak pro Kabinet smlouva o spolupráci v oblasti standardizace z r. 2018 uzavřená mezi SČS a ČAS. Ta se totiž stala v r. 2021 základem pro dvě zakázky Agentury pro Kabinet.
- Kabinet je členem Hospodářské komory ČR, jejímž prostřednictvím uplatňuje připomínky k připravované legislativě či vládním politikám a účastní se aktivně práce Sekce kvality Hospodářské komory ČR.
- Přes lepší finanční zázemí proti minulému roku Kabinet působí v režimu silně omezeného personálního obsazení, bez zaměstnanců, na bázi externího smluvního zajištění aktivit i provozu. Ředitelem společnosti je Libor Dupal.

5. Hospodaření společnosti v r. 2021

- Finanční podmínky pro zajištění činnosti společnosti se oproti předcházejícímu roku poněkud zlepšily, příjmy přesáhly 900 tis Kč, když v roce 2020 jen mírně překročily 600 tis Kč. Zajištění aktivit probíhalo i v daném roce v režimu úsporných opatření, s cílem dosáhnout vyrovnaného rozpočtu, což v plánu předjímalo nejvýše 10% schodek. Tento záměr se podařilo naplnit (schodek – 74 tis Kč činí z obrátu 925 tis Kč 8 %).

FINANČNÍ UZÁVĚRKA KABINETU PRO STANDARDIZACI, o.p.s. ZA ROK 2021 (výťah)

Položka	Částka Kč
Náklady	
z toho:	999 950,22
Spotřebované nákupy (materiál)	7 513,93
Služby reprezentace	2 126,00
Služby celkem (hlavní)	986 337,99
Osobní náklady vč. odvodů zaměstnavatele celkem (hlavní)	
Ostatní náklady celkem (daně a poplatky)	
Celkové příjmy (výnosy)	
z toho:	925 529,51
Tržby za vlastní výkony (hlavní)	925 529,21
Výnosy ostatní (hlavní)	0,30
Přijaté příspěvky a dary	
Provozní dotace, čerpání	
Provozní výsledek hospodaření před zdaněním	-74 420,71

Spotřeba se týkala **provozních nákladů** ve výši 123 tis Kč (tj. 12,6 % z celkových nákladů, a tedy pod plánovaný limit 15 %); do **odborných činností** bylo investováno 869 tis. (odborné práce a služby na projektech, včetně: auditů pro bezpečná hřiště, konference k bezpečnému provozu dětských hřišť, zapojení spotřebitelů do standardizace ad.).

Zdroje pocházely ze zakázek České agentury pro standardizaci, Rady kvality a SČS a dále od provozovatelů hřišť a sportovišť za roční audity.

6. Poděkování

Naše společnost děkuje všem partnerům za spolupráci a podporu v roce 2021 a těšíme se na příští.

Ing. Jiří Molák, předseda správní rady a Ing. Libor Dupal, ředitel společnosti

Ředitel – statutární orgán společnosti – děkuje členům správní rady, dozorčí rady a programového výboru Kabinetu za podporu a spolupráci; jejich činnost v těchto orgánech je dobrovolná a nezištná.

Zpracoval Ing. Libor Dupal, ředitel společnosti, v. r., leden 2022

Schváleno Správní radou společnosti v Praze ke dni 21. 01. 2022

Ing. Jiří Molák, předseda správní rady, v. r., dne 21. 01. 2022